

NA TROPIE

PISMO MŁODZIEŻY POLSKIEJ

Wychodzi 10-go i 25-go każdego miesiąca

W WALCE Z CHOROBA.

Reportaż z Wystawy „Przyroda i Zdrowie“ w Poznaniu.

Na afiszu wystawy „Przyroda i Zdrowie“, związanej ze zjazdem przyrodników i lekarzy w Poznaniu, a rozlepionym po całej Polsce, umieszczono mikroskop. My przyrodnicy dumni z tego być winniśmy, jest to bowiem symbol pracy badawczej, dążącej do poznania świata niewidzialnego i zrozumienia rządzących nim praw. Jest to środek dzięki któremu zobaczono niezliczony świat najmniejszych istot: bakterji, których poznanie doprowadziło do odnalezienia broni w zmaganiu najcięższemu człowiekowi o życie jakim jest choroba.

Jak latarnie, rozświetlające mroki nocy, widnieją po przez ostatnie stulecie przewijające się wielkie imiona tych, którzy pracą myśli dopomogli ludzkości w walce z potężnym światem drobnoustrojów.

W pawilonach naukowych i higieny przesuwają się na wystawie przed oczami widzów, tysięczne obrazy trapiących ludzkość chorób, z wykazaniem głębokich ich przyczyn; obok widzimy środki zaradcze aparaty, przyrządy, urządzenia sanitarne, szpitalnictwo, sposoby niesienia pomocy, Polski Czerwony Krzyż i t. d.

Poza temi działami wybijają się jednak pawilony inne, przed którymi zawsze cała wiedza lekarska pochylała i pochylać będzie czoła, są to pawilony techniczne wrodzonym niejako zdrowiem, radością i duchową tężyzną. Do nich w pierwszym rzędzie zaliczyć należy wystawę Harcerstwa Polskiego.

W wielkiej, niegdyś hali ciężkiego przemysłu, umieszczono obóz harcerski: w środku między brzoźkami drewniana kapliczka, wokół namioty, wśród nich wybija się świetlica z ludowym zdobnictwem, namiot komendy, szpital polowy,

kuchnia. Przed obozem u wejścia do hali uderza w oczy tryumf sprawności duchowej i fizycznej, szybowiec druha Kuli, zapisany szczytnymi zgłoskami na ostatnim międzynarodowym zlocie na Węgrzech. Po drugiej stronie ogrodzona murem wiosel wystawa wilków morskich, modele statków, żaglówek, prawdziwe kajaki, którymi przemierzono wiele polskich rzek aż do Bałtyku.

Istnieje w nauce stwierdzony, ciekawy bardzo fakt, oto większość bakterji, powodujących choroby, nawet takie jak choroby płucne, dyfteryt i inne, rozpowszechnione są wszędzie, każdy niemal człowiek nosi w sobie możliwości zapadnięcia każdego dnia na szereg chorób zakaźnych.

W czym leży jego odporność? I oto stwierdzono dalej ponad wszelką wątpliwość, że nie tyle atleci i gimnastycy o specjalnie silnych muskułach, ale ludzie szczęśliwi, ludzie harmonijni, ci którzy zdobyli równowagę w rozwoju swych sił fizycznych i duchowych, ci którzy potrafili zdobyć w życiu zaspokojenie swych pragnień, ci ludzie najtrudniej podlegają nie tylko chronicznym, ale i zakaźnym chorobom.

I gdy życie obozowe harcerskie, krępując muskuły, wzmacniając system nerwowy, daje jednocześnie w swym życiu zbiorowym możliwość rozwinięcia i zaspokojenia wszechstronnych człowieczych pragnień, gdy pogwar i pieśń dobiegająca z obozu są przejawem poczucia życiowej szczęśliwości, życie harcerskie kroczy wtedy w pierwszych szeregach w zwycięskiej walce człowieka z chorobą.

*I znów jedno lato poza nami.
Zebrał rolnik z pól plony, ziarno
złote schował w spichrzu, pługą słomę
ustawił w wielkie stogi. Plony zebrał,
ale na nich nie poprzestał. Orze teraz
ziemię, aby znów rzucić w nią ziarno,
zapobiegliwy o jutro.
I nasze — harcerskie — lato plon
obfity nam przyniosło. Czy, zamknąwszy
go w spichrzach, spoczniemy?*

Dr. Aniela Kozłowska.

BLASKI SŁAWY.

250-letnia rocznica odsieczy wiedeńskiej obchodzona jest uroczystie w kraju i zagranicą. Sprzymierzona Francja, wdzięczny Wiedeń, pełen serdecznej przyjaźni Budapeszt święcą pamięć sukcesu polskiego oręża. W kraju nie zliczyć uroczystości, które odbywają się, jak Polska długa i szeroka. Akordem końcowym tych uroczystości będzie święto polskiej kawalerii, które odbędzie się dnia 6. X. w Krakowie z udziałem 12-tu pułków jazdy. Święto to zaszczyca swą obecnością Marszałek Piłsudski.

U stóp cudownego obrazu Matki Boskiej Piekarskiej modlił się na ziemi śląskiej król Polski, Jan Sobieski, o powodzenie wyprawy przeciw Turkom. Nie o swoją przecie tu sprawę szło, nie o królewski interes, ale nawet nie interes Rzeczypospolitej. Chrześcijaństwo całe było zagrożone i jemu na ratunek szedł król z dziełem, polskiem wojskiem.

A droga mu wypadła przez Śląsk, przez Piekary Wielkie, słynące wielu cudami. Tu więc modlił się król przed wyprawą; polski król na polskiej ziemi, choć kto inny nią rządził...

Śląskiem lasami szło wojsko królewskie. Lasy ciągnęły się daleko, nie tak jak dziś — bo aż po Wrocław. A szumiały te lasy polską mową, tą samą, co dziś; tą samą, w której król Jan wojsku swemu wydawał rozkazy.

W bitwie pod Wiedniem zabłysnął w całej pełni geniusz polskiego wodza i męstwo polskiego żołnierza. Król Jan III. odniósł zwycięstwo nad Turkami, które okryło sławą jego i jego wojska. Po przez całe wieki płynie ku nam blask odniesionego sukcesu, który był tem świetniejszy, że wieńczył dzieło bezinteresowne.

Może aż nazbyt bezinteresowne...

Bo nie zażądał król Sobieski za tak skuteczną pomoc, wybawienia z jarzma obcego śląskiego ludu. Trzeba było nowej ofiary krwi, trzeba było potężnego trudu, który podniósł sam lud śląski w trzech powstaniach, żeby polska ziemia wróciła do polskiego państwa. Wróciła, ale nie cała.

Więcej ciekawimy przyszłości, tego, co czeka nas jutro, niżli naszych dziejów. A przecież nasze poczucie jedności narodowej wypływa nie tylko ze wspólnej pracy w teraźniejszości i ze wspólnych celów na przyszłość, ale i z pamięci wielkich przeżyć — radosnych, czy smutnych. Możemy być dumni z naszej przeszłości i szukać w niej pokrzepienia, wiary we własne siły, poczucia swej wartości. Znajomość jej pozwoli nam także naprawić dawne błędy, o których do dziś szumią śląskie lasy.

Skaut naczelny o nas.

Nie milkną jeszcze odgłosy naszych wielkich imprez letnich. Oto przed kilku dniami Przewodniczący Związku, Dr. Grażyński, otrzymał nowy list od Naczelnego Skauta Świata Lorda Baden-Powella. Naczelny Skaut pisze w nim między innymi: „W pierwszym rzędzie chcę Panu pogratulować znakomitego doboru Waszych skautów, wysłanych na Jamboree do Gödöllő jako reprezentacja Polski. Ktokolwiek ich zobaczył, podziwiał ich, zwłaszcza w pięknym i artystycznie urządzonej ich obozie. Nigdy nie zapomnę tego milego popołudnia, które tam spędziłem, wtedy gdy dawali ów jedyny w swoim rodzaju pokaz polskich tańców ludowych... i dalej pisze Skaut Naczelny: „Morska wizyta, którą złożyliśmy Polsce w gronie 655 instruktorów i instruktorów, była dla nas wszystkim, Anglików, pamiętnym zdarzeniem. Nie zapomnę gorącego przyjęcia, jakieście zgotowali nam w Gdyni!” List Lorda Baden-Powella kończy się zapewnieniem, że „kogośkolwiek do Anglii przysłecie, przyjęty będzie gorąco“.

Harcerstwo na falach radja.

— Zapowiedziany w poprzednim numerze odczyt Druha Przewodniczącego Z. H. P., dr. M. Grażyńskiego p. t. „Na zagranicznym odcinku pracy harcerskiej“, zostanie wygłoszony w studio Radio Polskiego w Katowicach i transmitowany na wszystkie rozgłośnie polskie we wtorek, dnia 26 września o godzinie 18,15 — 18,35.

— Komunikaty harcerskie są wygłaszane stale:

w Krakowie co środę o godz. 15,25,

w Łwowie co czwartek o godz. 15,45,

w Katowicach co czwartek o godzinie 15,45, lub 15,55.

— Cykl odczytów o harcerstwie mają tej jesieni wygłosić przed mikrofonem Radja Polskiego w Warszawie czołowe osobistości Związku.

Już następnego numeru nie otrzyma kto zalega z prenumeratą!

Harc. Laury Sportowe.

Szybownictwo.

Druh Mynarski ustanowił w lipcu rekord światowy długotrwałości lotu nad terenem płaskim, oraz rekord polski przelotu w linii prostej (84 kilometry).

Łucznicтво.

Na ogólnopolskich zawodach łucznych druh Sawicki, znany nam już, jako mistrz świata w łuku w roku 1931, zdobył puhar Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Na tych zawodach harcerze — strzelcy i łucznicy zdobyli szereg dobrych miejsc.

Kajaki.

Wspaniałym wyczynem sportowym była sztafeta kajakowa Śląsk — Gdynia, o której mowa już była. W tej dziedzinie sportu osiągnęła piękne wyniki również drużyna Wilków Morskich z Poznania, wystawiając na zawody kajakowe w Krakowie aż 6 zespołów. W biegu na 10 km. sztywnych jedynek mistrzostwo Polski zdobył druh Walerjan Zoellner. Prócz tego Wilki Morskie zdobyły 5 drugich miejsc, zyskując tem w pełni zasłużone, bardzo przychyłne wzmianki w prasie.

— To nadzwyczajne... I któż to był?

— Chłopak od szewca, taki rudy urwis, co się tu plątał jeszcze kiedy był Aidaś i teraz też...

— Rudek!? Rudek was okradł!? wykrzyknął Tomasz z zdumieniem.

— Nawet nie wiedziałem, że on ma Rudek na imię... To pan go zna?...

— Znam owszem... właśnie wczoraj wieczorem spotkałem go na placu, wychodząc od was i rozmawiałem z nim.

— Otóż to... Upewniwszy się, że pan odszedł, a my śpimy jak zarznięci, nie wytrzymał i zrewidował nasze mieszkanie...

— Nie do wiary! Nie do wiary! — powtarzał Radnowski, — a jak poradził sobie z drzwiami? Przecież były zamknięte?

— Zamknięte dla pana, ale nie dla niego. Tam jest taki zamek, co się otwiera jednym palcem...

Rozdział 6.

Stare przysłowie powiada, że nieszczęście nigdy nie przychodzi w pojedynkę i, że zawsze jedna bieda zdąża za drugą, tym samym śladem, jak wilk. Wypadki rozgrywane się w domku o skrzypiących schodach, własności niedgdyś pani Wyrobkowej, a dziś księdza Michalak, zdawały się potwierdzać to prawo serii. Goly plac, nastroszony kupkami zebranej przez harcerki cegły i kępkami pokrzyw, spoczywający tyle lat spokojnie i sennie, stał się bowiem widownią szeregu sensacji.

Nikt jeszcze nie zdążył ochłonać po tajemniczym zniknięciu Adasia, gdy niby z pod ziemi wychynał niejaki pan Parkotek, nikomu przedtem niezany. Wbrew żartobliwie brzmiącemu nazwisku, nie miał on w sobie nic pieszczołowego, ani pociągającego. Nie ulega natomiast wątpliwości, że on sam czuł gorący pociąg do kieliszka. Nabrzmiąły, czerwono siny nos, mętne niebieskie oczka mówiły o tem aż nadto wyraźnie. Ów Parkotek zjawił się pewnego dnia na placu w towarzystwie adwokata o semickich rysach i obaj oznajmili krótko lecz stanowczo przerażonemu księdzu Michalakowi, jako onże Parkotek był współwłaścicielem placu, który pani Wyrobkowa sprzedała nieprawnie bez jego udziału, o co wytacza sprawę w sądzie. Gdy sprowadzono zdumioną, oszołomioną kobiecinę gdy zachłystując się z oburzenia, sapiąc z beznadziejnej furji i wznosząc kielbaskowate palce ku niebu przysięgała, że świat nie widział bardziej bezczelnego kłamstwa i że noga jakiegokolwiek Parkotka po raz pierwszy staje na placu, jej własnym, niepodzielnie jej placu, — gdy się odwoływała na księgi hipoteczne, gruntowe, na świadectwo całej dzielnicy, — nieoczekiwani goście odparli, że rzeczą sądu będzie rozstrzygnąć tę sprawę, i odeszli.

Jakoż sprawa poszła do sądu. Słuszność pani Wyrobkowej, a tem samem prawa własności księdza Michalaka nie ulegały wątpliwości. Imć Parkotek musiał być warjatem lub alkoholikiem zgola niepoczytalnym, skoro chciał mu się wytaczać proces równie beznadziejny, k órego kosza prędzej czy później musiały spaść na niego. On jednak nie zdawał sobie widocznie z tego sprawy, głośno mówiąc, że gotów jest apelować choćby do Najwyższego Trybunału. Jakolwiek wynik sprawy zdawał się z góry przesądzony procedura sądowa ma swoje przepisy, od których nie jest w możności odstąpić. Termin rozprawyznaczono za dwa miesiące. Na razie plac jako obiekt sporu i procesu przeszedł pod opiekę sądową i nie wolno było na nim czynić jakichkolwiek zmian, choćby tak nikłych, jak sprzątanie gruzu. Nie wolno było na nim nie ruszać wogóle. Drużyna Jadzi chcąc, nie chcąc wróciła do zwykłych ćwiczeń w przeciwnej stronie miasta, zaprzestając tak rażno prowadzonej dotąd roboty.

Nie dość na tem. W tym samym mniej więcej czasie, w kilku pismach codziennych miejscowych, pojawiły się anonimowe notatki pod tytułem: „Nieszkodliwy maniak czy sprytny wyludziarz?“ dotyczące wyraźnie księdza Michalaka, a

usiłujące podkopać ogólne zaufanie jakim się cieszył. Przestrzegano przed dawaniem składek na Dom Dziecka, który nigdy nie stanie, — wytykano, że próżno myśleć o wychowaniu stu dzieci człowiekowi co zgubił i zatracił jedno jedyne, jakie dotychczas wziął w opiekę. Obłudnie i zjadliwie wzmianki nie wahały się zarzucać staruszkowi złej woli i trwonienia zebranych pieniędzy, na dowód czego powoływano się na rzekomo nielegalne kupno pozostającego w procesie placu.

Nieoczekiwana ta i absurdalna napaść wywołała szerokie echo i rozliczne przyczynki. Jedni się oburzali, inni ze zwykłą łatwowiernością ludzką powiadali, że coś prawdy musi w tem być i — przestali dawać. Na czcigodną postać, w starej zrudziałej sutanie, zaczęto patrzeć nieufnie i podejrzliwie. Staruszek czuł to i serce załamywało się w nim z rozpacz, wstydu i żalu. Chodził jak błędny, nie pojmując skąd spadła na niego ta krzywda, kto w jakim celu, chciał zaszkodzić jemu i jego dziełu. Lecz sprawca był nieuchwytny. Darmo Tomasz oburzony do żywego, obchodził redakcję pism w których pojawiały się oszczercze notatki. Wszędzie zapewniał go gorąco, że nie mają pojęcia, kto był autorem przysłanych anonimowo artykułków. Z gotowością zamieszczono sprostowanie napisane i podpisane przez Tomasza, odpierające poprzednie niekczemne insynuacje, lecz wiele to nie pomogło. Zwykłą koleją rzeczy więcej ludzi zwróciło uwagę na potwarz, niż na jej odwołanie. Łatwiej jest bowiem rzucić oszczerstwo, niż się zeń oczyścić.

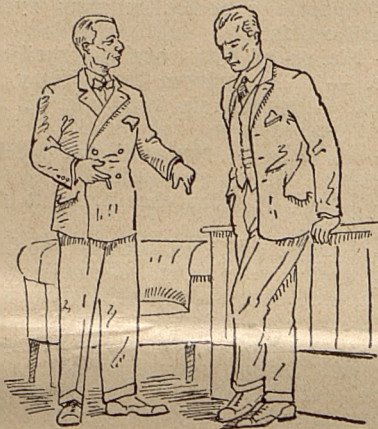
Oszołomiony, zdruzgotany ksiądz Michalak przesiadywał godzinami beczynnie w swoim pokoju, splótszy spracowane ręce na kolanach, wpatrzony w przeciwległy kąt izby z wyrazem żalostnego zadziwienia. Przez okno widział pusty, nieczynny plac, którym tak się cieszył, a którego własności mu zaprzeczano. — Każdy sprzęt, każdy przedmiot w izbie przypominał utraconego tak tajemniczo chłopczyne. Wisząca na ścianie, nie ruszana od kilku dni puszka z którą dawniej kwestował, nasuwała wspomnienie utraconej czci, gotów był płakać beznadziejnie, jak małe dziecko. — Chrystus Pan więcej cierpiał... — powtarzał sobie krzepiąco, w modlitwie szukając ratunku i pociechy. Siedząc w mroku (lampy dla oszczędności nie palił) — po raz setny zwierzał Bogu swe zmartwienia, kornie prosząc o zmiłowanie, nie nad nim, lecz nad temi wszystkimi sierotami którym pragnął móc dać dom i serdeczną opiekę.

W takiej chwili niewesołych rozmyślań zaszła go kiedyś pani Wyrobkowa. Wchodząc uderzyła się o stojące na środku pokoju krzesło i sarkata niezadowolona.

...Słyszane rzeczy siedzieć po émaku... A toć grzech tak się już trapić... Ja tu do księdza dobrodzieja z prośbą... Z racji tego cygana Parkotka, bodaj go święta ziemia nie przyjął!...

— Nie przeklinać... nie przeklinać... — zauważył łagodnie ksiądz, zapalając lampę.

(c. d. n.)

— Niesłychane! Niesłychane! Miałem go za uczciwego chłopca... Rozmawialiśmy dość długo... Mówiliśmy o Adasiu... O tem, że latarka elektryczna księdza zginęła razem z nim...

— Widzi pan jaka to sprytna juha... Przecież tę latarkę znaleźli u niego, z naszymi rzeczami...

— Tę latarkę!?

— No tak Tę samą. Już ją ksiądz Michalak ma spowrotem...

— Niesłychane... — powtarzał Radnowski. Był zaskoczony i ogłuszony wiadomościami. Ten Rudek! Byłby za niego ręczył. Byłby przysięgi, że jego głos brzmiał uczciwie. A tymczasem, ot co się okazało! I ta latarka! Podły chłopak! Radnowski wybaczylby mu, że za intrygowany nieruchomości lokatorów górki wszedł do nich, że skuszony widokiem rzeczy skradł je... To wszystko można było zrozumieć, wytłómaczyć... Ale to chytre, wyrafinowane kłamstwo z latarką!... Okropne!

— Co z nim zrobili? — zapytał.

— To jeszcze młode, więc myślę, że go nie zasądzą surowo... Jakies cztery, pięć tygodni... Już siedzi oczywiście...

Radnowski był tak przejęty, że zapomniał najzupełniej o kłopotach Koty, o swej obietnicy wybadania Hskiego. Pogadali jeszcze chwile o tem i owem, cokolwiek jednak zaczęli, wracali mimowoli do Adasia lub Rudka.

Powódź.

(z angielskiego E. sk.)

(Dokończenie).

— Ten szczeniak oszalał! — zawołał człowiek w łódce. — Cóż ty chcesz się przejechać na tem drewnie do Missisipi?

— Mój towarzysz obiecał mi dwieście dolarów za ocalenie tego drewna — odrzekł Skotty. — Przyznajesz Nate?

— Tak jest — krzyknął Nate — obiecałem.

— Pamiętajcie, co powiedział, zwrócił się Skotty do ludzi w łódce.

— No, to ci te pieniądze włożą do trumny! O ile znajdą twoje ciało. Chyba nie myślisz, że ci się uda z tą arką wyładować?

— Spróbuję.

— No to sobie próbuj, warjacie! Ostatecznie możesz sobie robić ze swoim życiem, co ci się podoba. — Jedziemy, Ned!

Motor zawarczał i łódka zaczęła się szybko oddalać. Skotty patrzył za odjeżdżającymi i przez chwilę opadł na duchu. Ale przypomniawszy sobie o możliwości zdobycia dwustu dolarów za ocalenie znajdujących się pod nim futer, nabrał znów animuszu. Z temi pieniędzmi będzie mógł znów wziąć świeży rozped.

Domek uwolniony od ciężaru jednego pasażera lżej unosił się na falach. Skotty mógł już dojrzeć zarosłe brzoza rzeki, skrcającej poniżej na wschód. Prąd znieśie go tam prosto na brzeg i może domek wyładuje na mieliźnie. Wiedział, że taki wylow, spowodowany głównie zerwaniem tamy, musi wnet opaść, domek więc przed zapadnięciem nocy będzie już stał na lądzie opuszczonym przez wodę, tak, że można będzie bezpiecznie od niego odejść.

Chmury sunęły szybko, niebo zaczęło się przecierać. W blasku słońca zakręcił ukazał się jak na dłoni. Oprócz tego spostrzegł Skotty, że koryto rzeki było tam węższe, skutkiem czego prąd wody był znacznie szybszy. Fale wpaadały gwałtownie na prawy brzeg i obrywały go całemi kawałami. Ściana surowej, czerwonej ziemi błyszczała w słońcu, a brudne bałwany kłębiły się u jej stóp. Skotty'emu dusza uciekła w pięty, bo zrozumiał, że, jak go fala wyrzuci w tę ścianę, to razem z domkiem rozleci się w strzępy. Oglądał się za motowówką. Znikała w oddali sinem pasemkiem. Mowy nie było, by głos do niej doszedł. — Domek niosło coraz szybciej. Wkoło niego kłębiła się cała masa rupiecia. Teraz już całkiem wyraźnie widział, jak olbrzymia fala rzucała się na czerwone uniwisko i cięła je po kawałki jak nożem. Tę ziemi waliły się w spieniony odmyt, niecać wkoło wzburzone fale. Domek wpadł nagle w wir i zaczął tak straszliwie kołować, że Skotty z całych sił musiał przywrzeć rękami i nogami do dachu, żeby nie wylecieć. Gdy już zdawało się, że wszystko zostanie przez wir wessane na dno, nagle zostało wyrzucone w sam środek grzmiących odmytów... Skotty ujrzał jak czerwony brzeg znikał poza nim. Ale niebezpieczeństwo jeszcze nie mi-

nęło. Nowa fala porwała kruchą arkę i rzuciła ją w prawo. Domek wpadł w ogromną masę drzewiska zebranego pod brzegiem. Kolosalny pień uderzył w ścianę z wściekłą siłą, że domek pochylił się tak nieprzytomnie, jakby odrazu miał pójść pod wodę. Fala przelała się po Skottym, który pewny był, że to już koniec jego wędrówki. Ale nie. Powoli domek wyprostował się i razem z piemi parł przez masę drobnego drzewiska, gotującego się w spienionej wodzie.

Skotty zobaczył obok długa tykę, wychylił się i pochwycił ją. Zanurzył prostopadłe, ale dna nie dostał. Prąd zwolnił, ale domek wciąż jeszcze parł ku brzegowi ze znaczną szybkością. Po chwili poczuł Skotty pod tyką dno. Zaczął pracować ze wszystkich sił i wpuścił domek na płytszą wodę w pobliżu brzegu. Po półgodzinnej wyczerzonej pracy domek osiadł w błotnistym podłożu.

Słońce wyszło zupełnie spod chmur i woda opadała. Skotty wyważył nożem, zabranym Nate'mu, kilka gontów z dachu i wlażył do domku, żeby zobaczyć, co tam jeszcze pozostało. Ale wody zbyt dużo jeszcze było wewnątrz, wylażył więc spowrotem na dach i wyciągnawszy się suszył namoknięte ubranie. Po chwili spał już jak kamień.

Zbudził go szarpnięcie. Koło domku stała łódka. Wysoki, chudy człowiek, lat około pięćdziesięciu, wpatrywał się weń szarem, bystreimi oczyma.

— Ha, do diaska, pilnujesz tego domku z żupną krwią. Czy ci się przypadkiem nie zdaje, że jesteś Mojżeszem w sitowiu? uśmiechnął się przybysz.

Skotty przypominał sobie skąd zna tę twarz. — Pan jest sędzią Shannon'em, zawołał.

— A niechże cię! przecież to Skotty Kane. Dawno cię nie widziałem, nie mogłem poznać. Cóż ty? Nie próbuj we mnie mawiać, że przyjechałeś tu na tym gruchocie ze swojej wyspy Spilke...

— A właśnie, że przyjechałem, zaśmiał się Skotty.

— No toś się w czepku urodził, żeś wyszedł cało. Ale, ale... coś słyszałem, że wyspa już nie należy do ciebie.

Skotty sposepniał. — Tak, wygryźli mnie.

— No, wylażmy na brzeg — mówił sędzia — opowiesz mi całą historję, a przytem coś przegryziemy. Mam ze sobą pyszne rzeczy.

— O, piękne słowa, wilkabył zjadł. Ale mogłoby to mnie kosztować 200 dolarów. Muszę pilnować swego okrętu, by mi go woda nie zabrała. Jeśli pan może pozostać tu, to opowiem całą rzecz.

— Opowiadania jestem gotów słuchać w każdej porze i w każdym miejscu, uśmiechnął się sędzia.

Opowiedział mu więc Skotty całą historję. Sędzia słuchał z zainteresowaniem, a gdy Skotty skończył, pomilczał sobie chwilę obydwoj, rozmyślając o tem wszystkiem każdy po swojemu. Woda tymczasem opadła już tak nisko, że Skotty zdecydował się wyjść na

brzeg. Za chwilę zobaczyli nadchodzącego Nate'go.

— Hallo, Kane — wołał już z daleka — ocaliłeś domek. Świetnie! A skóry w porządku?

— Przypuszczam, że tak, odrzekł Skotty. W każdym razie szpizarnia jest nienaruszona.

— No to się bardzo cieszę! — Nate zwrócił się do sędziego: — mogę wypożyczyć pańską łódkę na przewiezienie skór?

— Coś mi się zdaje, że najpierw trzeba będzie załatwić małą historję z dolarami — spokojnie odpowiadał sędzia.

Nate'mu zredla mina.

— Och, naturalnie. Dam mu 20 dolarów za wyratowanie skór.

— Dwieście! krzyknął Skotty błędnie.

— Zwarłowałeś? To, coś zrobił więcej jak dwadzieścia nie warta.

— Łącznie z ocaleniem panu życia, wtrącił sędzia.

— Nie on mi życie ocalił, rzucił się Nate. — A w każdym razie skóry są moje!.. Skierował się ku domkowi, ale sędzia gwałtownie go zatrzymał.

— Zupełnie się pan myli, panie Stinson, skóry już nie są pańskie.

— Jakto? Co pan chce przez to powiedzieć?

— Prawo! A jako prawnik pochlebiam sobie, że je znam. Z chwilą, gdy pan opuścił okręt — to jest, w tym wypadku, domek — stracił pan swoją własność i, według prawa obowiązującego w stanie Kansas, stała się ona zgubą. Teraz musi pan dowiedzieć swych pretensyj przed sądem. Gdy zaś pan tego dokona, zapłaciwszy wpiawer koszty sądowe, sąd przyzna znalazcy 50 procent wartości znaleźnego.

Skotty patrzył na sędziego z niedowierzaniem.

— Takie jest prawo, chłopcze, zapomniał go poważnie sędzia. Ileż ma pan tam skór, panie Stinson?

— Około dziewięćuset.

— Pięknio! To wynosi około 800 dolarów. Domek i reszta jego wartości ocenimy na 100. Da więc pan Skotty'emu 450 dolarów i oszczędzi pan sobie mnóstwo czasu i kosztów sądowych.

Nate spojrział na sędziego, potem na Skotty'ego, ale jego spojrzenie nie wywarło żadnego wrażenia. Opuścił oczy i chwilę rozmyślał. Potem powiedział:

— Płacę.

— Oczywiście, zapłaci pan. Ja tymczasem — mówił sędzia — dopilnuję skór. A że woda nie robi im dobrze, więc im przedzę pan zapłaci, tem dla pana lepiej.

Nate z grubego portfiela wyciągał zmoknięte dolary * * *

Nate Stinson już nie rezyduje na wyspie Spilke.

Skotty ma tam piękny domek z czerwonym dachem i ma też piękne nadzieje na dobre interesy w najbliższej przyszłości.

W Wildmoor Urząd Budownictwa ściąga oferty na budowę tamy. Mr. Stinson, ojciec Nate'go, nie złożył oferty.

Znaczki pocztowe.

Grecja ma polskie znaczki.

Pisałem niedawno o przepięknie wydanych znaczkach polskich. Pierwszy z nich, jubileuszowy za 30 gr, dla uczczenia 200-letniej rocznicy uzyskania niepodległości przez Amerykę, z Jerzym Washingtonem, pierwszym prezydentem Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, oraz z Tadeuszem Kościuszką i Kazimierzem Pułaskim, którzy brali udział w walkach o niepodległość Ameryki i położyli duże zasługi. Te znaczki nie są już sprzedawane w okienkach pocztowych, dlatego trzeba je skrzętnie zbierać od wszystkich znajomych niefilatelistów, bo będą miały znaczną wartość i będzie je można wymienić za piękne znaczki zagraniczne. Drugi znaczek, też za 30 gr, wyszedł dla upamiętnienia sławnego zwycięstwa w challenge'u 1933 i tragicznej śmierci w niedługą potem lotników Wigury i Żwirki. Otóż tak pięknie wydane znaczki spodobały się ogromnie Grekom. Grecja jest małym państwem i nie może sobie pozwolić na założenie własnych kosztownych drukarni znaczków. Dlatego zwróciła się do szeregu państw bogatszych o złożeniu im oferty na druk znaczków. Polskie wyroby spodobały się najlepiej i teraz dla Grecji drukuje znaczki Polska. Oczywiście mają rysunki i pismo takie jak te proponuje Grecja, ale robione są w Polsce. Jest to dla nas zaszczyt niemały, bo konkurowały z nami takie państwa jak Anglja, Francja, Niemcy i Włochy.

Wit Stwosz.

Dawno, dawno temu, mianowicie w r. 1533, zmarł w Norymberdze sławny rzeźbiarz. Rodzice jego pochodzili z polskiego Spisza, a zamieszkali w Krakowie. Tu przeżył rzeźbiarz 53 lata swego burzliwego żywota. Wit Stwosz rzeźbił wspaniale i dużo, dużo zarabiał, ale potrzebował jeszcze więcej. Koledzy, jak to między artystami, zazdrościli mu sławy i pieniędzy i szukali sposobu dokuczenia mu. Wit miał tego dość. Wyrzeźbiwszy wspaniały ołtarz w kościele Najświętszej Marii Panny w Krakowie, nabił kasę, z żoną nie pożegnał się i wywiał do Niemiec. Dotarł aż do sławnego miasta Norymbergi i w krótkim czasie i tu sławą wielką zasłynął. Zaraz więc i tu rzucili się nań zawistni. I udało się im zniszczyć wielkiego człowieka. Podobno, popadłszy w kłopoty, Wit Stwosz sfalszował weseł. Oskarżony, storturowany straszliwie, został wreszcie skazany na dożywotni pobyt w Norymberdze. Teraz Niemcy roszczą sobie prawa do niego. U nas umarł — powiadają. Lepiej było dla nich, by u nich nie umarł.

WŁASNEMI SIŁAMI!

Harcerki i Harcerze!

W okresie naszej niewoli najistotniejszą ideą, około której koncentrował się wysiłek najlepszych jednostek i całego narodu, była walka o niepodległość. — W walce tej i my harcerze wzięliśmy udział i mamy swą piękną kartę. — Dzisiaj w wolnym Państwie Polskiem wysuwa się inna, najdonioślejsza idea, a mianowicie budowanie w madrej i wytrwałej pracy moralnych, intelektualnych i materialnych podstaw potęgi Państwa Polskiego, którego niezależność na wieki trzeba utrwalić. Tak jak przedtem, tak i dzisiaj nie możemy liczyć na żadną pomoc cudzą. Własnym trudem musimy obalić wszelkie przeszkody i własnym wysiłkiem tworzyć wartości.

Tak jak cały świat, tak i Polska zmagają się dzisiaj z olbrzymim kryzysem gospodarczym. W tej wielkiej bitwie gospodarczej, która objęła cały świat, Państwo nasze trzyma swe pozycje mocno w oparciu o nienaruszony budżet i trwałą walutę. — Kilka dni temu na podstawie dekretu Prezydenta R. P., Rząd rozpiął subskrypcję pożyczki narodowej. Ma ona za zadanie pokrycie deficytu budżetowego do kwietnia roku przyszłego. Sprawa uzyskania pełnej kwoty subskrypcyjnej pożyczki jest nie-

zmiennie ważna z punktu widzenia całości naszej gospodarki państwowej. Nie na zasadzie przymusu, a na drodze aktu dobrowolnego, wpływającego z poczucia obowiązku, ma cały naród zamianować swą solidarność i rozumienie dla najistotniejszych zagadnień państwowych.

Związek Harcerstwa Polskiego nie jest organizacją wielkich słów. Czyn i działanie jest wyznaniem naszej wiary. — Tam, gdzie chodzi o interesy ogólnopaństwowe, nie może braknąć harcerza.

Z tych przyczyn wzywam Was byście wzięli czynny udział tak w propagandzie pożyczki narodowej, jak i w jej subskrybowaniu. Naczelniactwo Z. H. P. zakupuje obligacje pożyczki narodowej za kwotę 1.000 zł. Należy dążyć do tego, aby wszystkie Chorągwie oraz wszystkie mocniejsze zespoły miejscowe przyczyniły się do akcji pożyczkowej, odpowiadającej ich sytuacji finansowej.

Harcerki i Harcerze! Wszyscy na front pożyczki narodowej!

Dr. Grażyński

Przewodniczący Z. H. P.

(—) Danielewicz

Sekretarz Generalny Związku.

W poszukiwaniu pieniędzy.

Lampiony na groby.

„Każdy „przemysł“ wtedy przynosi pokaźne zarobki, gdy potrafimy mu zapewnić duży zbył. Trzeba więc wykorzystać przede wszystkim te okoliczności, które następują możliwości masowego zbycia naszego towaru. Taką sposobność mogą dać dla nas Zaduszki.

Na Zaduszki można przygotować większą ilość lampioników na groby, które — o ile są ładnie wykonane i niedrogie — będą napewno cieszyć się wielkim powodzeniem. Do wyrobu takich lampioników potrzeba: kartoniku (najlepiej czarnego), kolorowej bibułki, lub lepiej jeszcze kolorowej kalki, kleju i cienkiego druczika. Materiały więc nie są drogie.

Z kartonika wykrawa się ściany lampionika. Kształt tych ścianek może być bardzo rozmaity. Powiedzmy, że nasz lampionik będzie miał ścianki w kształcie trapezu wywróconego do góry nogami i wyciągniętego w górę. Podstawa jego wynosi 6 cm, wysokość 10 cm a górna krawędź również 10 cm. Wycinając boki, zostawiamy im wystające listewki, aby ścianki można było nawzajem posklejać. Zanim je jednak skleimy, rysujemy na nich wzór kwiatowy, lub geometryczny i wycinamy w sposób witrażowy, t. zn., że każda linijka rysunku ma około 3—4 mm kartoniku szerokości. Przestrzenie wycięte podklejamy z lewej strony bibułkami, lub kalkami odpowiedniego gatunku. Gdy już ścianki lampionika są gotowe i wyglądają, jak małe witrażki, sklejamy je ze sobą i wklejamy kwadratowy kawałek kartoniku jako denko. Narożniki u samej góry nakładamy i przeciągamy w kształk zgięty drucik, na którym lampionik się wieszka.

Dla uczczenia czterechsetnej rocznicy śmierci rzeźbiarza wyszedł wspaniały znaczek, który tu widzicie, a który właśnie przedstawia środkową część ołtarza w Marjańskim kościele w Krakowie. Niedawno odnowili go znawcy i uczeni i ktokolwiek będzie w Krakowie, niech się mu dobrze przypatrzy, bo jest piękny.

Znaczki urzędowe

nareszcie ukazały się. Liljowy jest na posyłki zwykle, czerwony na polecenie. Jeśli uda się wam zdobyć taki znaczek czysty, to ciescie się, bo na poczcie ich nie dostaniecie. Wydaje się je tylko urzędem państwowym, a tam wszystkie są zużywane. E. sk.

1930 r. = 63 tys.

Rosną szeregi harcerskie, jak na drog-
dźdżach. Skaranie boskie z tą ofenzywą!
Gdzie się człek ruszy to harcerz i har-
cerz. Coraz ich więcej i coraz większy
z nimi kłopot. Bo to tak: w szkole kło-
pot, bo harcerze żądają izby, bo harce-
rzy trzeba zwolnić z godziny, gdyż idą
witać Ministra, bo harcerze na pocho-
dzie chcą iść osobno... W komendzie też

kłopot, bo trzeba zakładać wciąż nowe
drużyny, a do tych drużyn trzeba dru-
żynowych, a do tych drużynowych trze-
ba nowych hufcowych — trzeba więc
robić więcej kursów i odpraw, a o ilości
listów, które trzeba załatwiać, to już
wogóle szkoda mówić! — A dla Głównej
Kwatery dopiero co za kłopot, gdy stąd
i stamtąd płyną do niej biadania, że taki

napływ może obniżyć poziom harcer-
stwa...

Jednym słowem sam kłopot z tego roz-
rostu, a tu niepohamowaną falą płyną
i płyną nowi ochotnicy.

Dlaczego płyną?

Jest w nas widocznie coś, co przy-
ciaga, co się podoba. To nasza **moc or-
ganizacyjna**, która przejawia się w
dziarskiej postawie każdej drużyny, któ-
ra wyraża się niezwykle czynną dzia-
łalnością na tyłu odcinkach pracy. Bo
pomyślcie: cała **akcja obozów i kolonij
letnich**, tak dziś modna, przez harcer-
stwo została zapoczątkowana i my w
niej wciąż jesteśmy bezkonkurencyjni.
Z naszym harcerstwem wodnym nikt w
tej dziedzinie mierzyć się nie może. Na-
sze **szybownictwo**, tak młode, zdobywa
sobie z miejsca uznanie społeczeństwa.
Nasza **praca społeczna**, przejawiająca
się w dziesiątkach tysięcy „przyjaciel-
skich usług”, z których tak wiele zakro-
jonych jest na dużą skalę, przynosi
wspaniałe wyniki. Tyleby jeszcze moż-
na mnożyć przykładów!

Istotnie, gdzie się człowiek obróci, tam
harcerz; harcerz, który działa, który
jest **pożyteczny**, który jest **młodym**, ale
wartościowym obywatelem Państwa!

Nic dziwnego, że falą płyną do nas
nowi ochotnicy. **Nie będziemy im za-
mykać drogi do naszych drużyn.** Niech
nas będzie więcej, niech nas będzie
dwieście tysięcy — pół miliona — mil-
ion!

Ale nie możemy obniżać przy tem
lotu. Przeciwnie, im nas więcej, tem bar-
dziej intensywna i wydatna musi być
nasza praca, praca nad sobą i praca dla
otoczenia. **Musimy być harcerzami bez
skazy.** Musimy w życie naszego Pań-
stwa wnosić element zdrowia moralnego
i fizycznego, element tężyzny; **musimy
od najmłodszych lat wykazać umiejęt-
ność odpowiedzialnej pracy dla społec-
zeństwa.**

Wtedy kłopot, jaki przynosi nasza
ofenzywa, dokonująca się jakby mimo
nas, bez naszej podniety, nie będzie nu-
żyć i gnębić nasze otoczenie i naszych
wodzów. Wtedy nasz rozrost stanie się
radością całego narodu.

Wielki konkurs „Na Tropie“

Pragnąc zachęcić drużyny i zastępy do zorganizowania akcji, mają-
cej na celu **zarobienie** pieniędzy na wyekwipowanie drużyny, ogłaszamy
Wielki Konkurs na następujących warunkach:

1. Uczestniczyć w konkursie może **drużyna**, lub **zastęp**.
2. Uczestnik konkursu nadsyła do redakcji „Na Tropie“ opis spo-
sobu, w jaki zarobił, lub zarabia pieniądze. Może to być warsztat, sklep,
przedstawienie, pokaz — każdy godziwy sposób zarabiania.
3. Opis zaopatrzone być musi w nazwę, numer i miejscowość dru-
żyny, czy zastępu, który opis przysyła, dane dotyczące ilości człon-
ków, ich wieku i środowiska, z którego pochodzą (np. 5 — uczniowie
gimn., 2 rzemieślników itp.), oraz w podpis drużynowego, który stwierd-
za, że odnośny zarobek istotnie miał miejsce.
4. Termin nadsyłania opisów upływa z dniem 20-go października br.

Jako nagrody „Na Tropie“ przewidziano:

- I. Dowolnie wybrane części ekwipunku polowego w cenie 50 złotych.
- II. Dowolnie wybrane części ekwipunku polowego w cenie 20 zł.
- III. Książka „W Gromadzie Zuchów“, lub „Książka Wodza Zu-
chow“.

MUNDUR HARCERKI.

Mundur harcerki winien być przepisowy, kompletny i czysty. Prawo noszenia munduru przysługuje tylko harcerce po próbie ochotniczki. Może ona nosić go wszędzie, a powinna na zbiórkach, wycieczkach, obozach i wszelkich publicznych wystąpieniach zbiorowych, oraz gdy — wysłana przez Harcerstwo — pełni służbę specjalną poza własną drużyną, lub organizacją.

O ile warunki szczególne nie pozwalają na noszenie munduru w wyżej wymienionych okolicznościach, harcerka winna się zwolnić z tego obowiązku u swej bezpośredniej władzy.

Dbałość o mundur wyraża się w dążeniu, by był on ściśle „przepisowy“.

Mundur harcerki jest koloru szarego.

Może nim być cała sukienka, lub też bluzka i spódniczka.

Cała jednak drużyna musi być jednakowo umundurowana.

Sukienka cała, bez karczka, z przodu zapinana od góry do dołu na guziki ropowe popielate; z przodu 2 kontrafałdy, z

tyłu gładka; 2 kieszenie na kontrafałdach u góry, 2 na dole; mankiet pojedynczy, na dwa guziki, naramienniki zapięte na ramieniu na guzik.

Pasek na biodrach, skórzany, brązowy, 4 cm szeroki. Obuwie sportowe na niskich obcasach. Pończochy koloru munduru, lub obuwia, jednolite dla całej drużyny.

Kapelusz z tego samego materiału, co mundur. W rondo wszyta materia, lub płótno — rondo sztywne. W porze chłodnej i w polu dopuszczalne zamiast kapeluszy ciemno-popielate berety.

Bluzka i spódniczka. Bluzka flanelowa, lub płócienna, na wierzch Z tyłu karczek, na górze duże kieszenie prostokątne, kołnierz Słowackiego, przypinany na guzik do ramion, lub zapinany pod szyję.

Spódniczka wełniana, lub płócienna, dwie kieszenie na wierzchu. Długość — poniżej kolan.

Pasek, kapelusz itp., jak wyżej.

Na mundurze nosi się odznaki organizacyjne i służbowe.

Krzyż nosi harcerka po złożeniu przyrzeczenia. Należy go nosić po lewej stronie, 2 cm. powyżej kieszeni. Krzyż można nosić na ubraniu cywilnem — w tem samym miejscu co na mundurze.

Harcerka po złożeniu próby na ochotniczkę może nosić w miejsce krzyża, który jej jeszcze nie przysługuje, lilję harcerską.

Na kapeluszu, wzgl. berecie nosi się lilję harcerską. Młodzieży harcerskiej przysługuje lilijka oksydowana, starszyźnie — lilijka złota. Lilijkę nosi się na froncie kapelusza.

Pomiędzy kłapą górnej, lewej kieszeni, a krzyżem nosi się listki dębowe za lata służby. Za jeden rok służy — brązowy, za 3 lata — srebrny, oksydowany, za 10 lat — 2 listki złote, ozdobne, skrzyżowane.

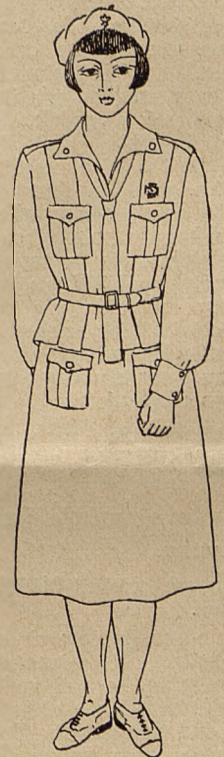
Dla rozróżnienia hufca, wzgl. miejscowości nosi się na lewym rękawie, pomiędzy łokciem a ramieniem herb miasta, a poniżej herbu, wstążeczkę z wyhaftowaną nazwą miasta. Na naramienniku nosi się oksydowaną, metalową cyfrę arabską, oznaczająca liczbę drużyny.

W czasie służby nosi się przypięty do lewego ramienia pasek wstążeczek koloru zastępu (szeregową 5 wstążeczek, zastępową 7).

Na lewy naramiennik zakłada się sznurek funkcyjny, którego drugi koniec z przyczepionym doń gwizdkiem, lub kompasem wkłada się do lewej kieszeni. Sznurek jest prosty, jedwabny, w środku zawiązany takim węzłem, by jeden koniec sznurka, dał się przez węzeł przesuwac. Szeregową nosi sznurek szary, zastępową — brązowy, przyboczna — zielony, drużynowa — ciemnogrnatowy.

Odnaki sprawności (kółka płócienne z wyhaftowanym, odpowiednim rysunkiem) nosi się na prawym rękawie. Jedyne odznaki sprawności ratownicze nosi się na lewym rękawie.

Na mundurze nosi się w dni chłodne i deszczowe płaszcz sportowy, jasny.

GNIAZDO TATRZAŃSKIE.

Staraniem druchny dr. Ziekiewiczówny powstało w Kościeliskach sanatorium dla młodzieży chorej na gruźlicę. — Jego celem jest stworzyć przedewszystkiem atmosferę pogody i woli zdrowia, która pozwoli tem intensywniej zwalczać chorobę.

Wśród młodzieży harcerskiej i harcerskiego grona instruktorskiego zdarzają się wypadki gruźlicy. Zakładów odpowiednich dla leczenia w nich młodzieży jest ogromnie mało, atmosfera sanatoriów jest przeważnie duszna i ciężka. — Stworzyć sanatorium własne, uwzględniające maximum dodatnich stron klimatu polskiego i nowoczesne sposoby leczenia, a przepełnione duchem harcerskim — oto zadanie, które stawiają przed sobą założyciele.

Powoli zamierzenia zaczynają się realizować i chociaż narazie małe, nie

„Gniazdo Tatrzańskie“ otwiera drzwiczki chatki góralskiej dla wszystkich tych druchen i druchów — którzy chcą zaczerpnąć do chorych płuc świeżego i zdrowego powietrza gór, pełnego woni smreków i świeżych, zielonych traw. W dniu 11 czerwca b. r. przybywają trzy pierwsze kuracjuszeki, przy końcu lipca stan chorych wynosi 12 osób (w tem 2 druchów). Wszyscy wchodzą do własnego domu. Personel jest prawie w całości harcerski, a i osoby, które nie należą formalnie do Związku, bliskie są ideom harcerskim i w całości realizują je w życiu osobistym.

Kuracjusze „Gniazda“ tworzą zastęp, każdy członek zastępu otrzymuje pracę „gniazdzianą“, każdy ma się przyczynić do budowy „Gniazda“ doskonalszego, Gniazda przeszłości.

Trudności są bardzo znaczne. Trzeba tylko wiedzieć jak to powstaje inwentarz „Gniazda, jak to „druha doktor“ trzęsie się nad każdą złotówką. Ale cóż — trudno jest bardzo o te polskie złote!

Gospodyni dh. Wanda Lewandowska słusznie dowodzi, że potrzeba więcej garnków, że koniecznym jest posiadanie większej ilości ścierek, bo inaczej trudno mieć w porządku naczynie, że trzeba pieniędzy na przygotowywanie przetworów, że Zawrat (nasz pies) także coś zjada, że braki w „wyekwipowaniu“ Gniazda są bardzo, bardzo duże.

„Druha doktor“ mówi zawsze: „Wiem, wiem, poczekajcie, jak tylko będą pieniądze!“

Druha Wanda czeka — a za dwa tygodnie odzywa się znowu nieśmiało — „a możeby tak kupić zegar do kuchni, parę kamiennych garnków, kuchenne noże...“

Zabawmy się w detektywów.

Jeden ze znajomych starszych harcerzy imponuje mi niesłychanie swoją niebywałą umiejętnością dostrzegania najróżniejszych szczegółów, które zupełnie uchodzą mojej uwadze i wyciągania z tych spostrzeżeń zdumiewających wniosków. Gdy, nie wiem poraz który, wygłaszałem swoje zachwyty na ten temat, zaśmiał się i powiedział:

— A czy wyobrażasz sobie, że jako mały chłopak byłem skończonym gapą, któremu można było soli nasypać na łyżkę zupy, niesioną do ust, bez obawy, abym to spostrzegł, zanim nie poczułem smaku.

— Nie możliwe!

— A jednak to fakt. Dziś sam się śmieję z siebie na wspomnienie, co wyrabiała ze mną moja mała siostrzyczka, Rysia, którą moje gapiostwo bawiło niesłychanie. Tę siostrę kochałem bardzo, mimo że mi czasem trochę dokuczała. Była 6 lat młodsza odemnie. Pewnego razu, miałem wtedy już ze 14 lat, zdarzył się wypadek, który mną wstrząsnął do głębi. Było to podczas wakacji. W pewien upalny, gorący dzień matka, zajęta w domu, oddała mi, jak zwykle, Rysię pod opiekę. Poszedłem nad rzekę. Ja położyłem się na trawie i zagłębiłem się w czytanie jakiejś interesującej książki, Rysia w kostjumie kąpielowym chlapała się na płytkim brzegu rzeki, budując sobie tamy i młynki. Tak minęła godzina czasu. Z lektury wyrwało mnie wołanie matki, która przyszła po nas z domu:

— Dzieci! chodźcie na podwieczorek!
— Gdy podniosłem się, matka mnie pyta — gdzie Rysia?

Rozejrzałem się w koło, Rysi nie było.

— Nie wiem.

— Jako to wiesz? Mielście się razem bawić...

Bezradnie rozejrzałem się raz jeszcze — bez skutku. Jak przez mgłę przypomniałem sobie, że nad rzekę nadbiegł rówieśnik Rysi od sąsiadów i razem o czemś głośno perorowali. Teraz jednak po obojętym nie było śladu. Również na

głośne wołanie moje i matki nikt nie odpowiadał. Matka zaczęła się szalenie niepokoić. Rzeka była duża i miała miejsc głębokie. Prerażony i zawstydzony, pobiegiem do domu, zaglądnąłem na wszystkie sąsiednie podwórza, wypytałem sąsiadów — nigdzie nie znalazłem śladu pobytu Rysi.

Matka wciąż krążyła po brzegu, wołając nadaremnie... Com przeżył przez tę godzinę! Wściekły na siebie, szczerze zaniepokojony o losy Rysi, patrzyłem z rozpaczą na zbolalą twarz matki. Żeby choć robiła mi wymówki, krzyczała na mnie — byłoby mi lżej, ale jedynie patrzyła na mnie oczami pełnymi wyrzutu. Mijały kwadransy bezskutecznych poszukiwań.

Zwabiony naszym alarmem przyszedł na brzeg rzeki jeden z naszych znajomych, letnik, mieszkający w sąsiedniej willi. Wypytawszy dokładnie, co zaszło, przeszedł się tam i spowrotem po brzegu, pomedytował chwilę i powiedział:

— Proszę się uspokoić! Rysi napewno nie się stało i zaraz ją znajdziemy. Proszę popatrzeć. Tu leży jej sukienka, widocznie więc nigdzie nie odchodziła z nad rzeki. Wątpię, by wpadła do rzeki, bo tu, na dużej przestrzeni jest płytko i równo. Proszę tylko dobrze przypatrzeć się biegowi wody. Widać to po falach. Dziecko przecież daleko pójść nie mogło.

Z jaką ulgą słuchałem jego słów!

— Chodźmy kawalek dalej. — O tu! proszę patrzeć. Tu zawsze jest przypięta łódź Łukasza. Dziś jej niema. Ale zato są wyraźne ślady nóg dziecińczych i to dwóch par. Kończą się właśnie w tem miejscu, gdzie stała łódź. Dzieciaki wsiadły do niej, to jasne. Łódź jest na szczęście dobrze zrównoważona i nie wywrotna, niema więc dużego niebezpieczeństwa. Jest ciężka, więc dzieci napewno nie mogły sobie dać rady i unieść je prad. Zaraz, jak daleko mogły zapłynąć? W dłuższej odległości jest tylko kilka niewielkich zakrętów, aha, zato koło Bylic rzeka rozlewa się płytko

— No bo tak gospodarować — przy pu-
stych szpiżarni! Straszne!

Członkowie zarządu wzięli to sobie do serca. Prezes — mimo choroby nie przestaje myśleć o Gnieździe, dr. Bujwid (vice-prezes), chodzi i szuka odpowiedniego lokalu, skarbnik kpt. Czerny do-

sz szeroko i robi duży łuk. Jeśli łódź gdzie ugrzęzła, to tam właśnie. Jazda do Bylic!

Pobiegliśmy do domu, gospodarz zaprzął w pośpiechu konie do wózka i pognałszy co sił w koniach. Wszystkie przepowiednie naszego sąsiada sprawdziły się. W Bylicach nad brzegiem spotkaliśmy Rysię i jej rówieśnika, prerażonych i splakanych, w towarzystwie grupki wieśniaków, którzy — zauważywszy łódź z dziećmi, sunącą wolno wśród szuwarów — dograli ją i przyholowali do brzegu.

Ten wypadek kazał mi się zastanowić nad sobą. Nasz sąsiad zaimponował mi, jak łatwo mu poszło wywnioskować, co się z dziećmi stało, podczas gdy ja byłem bezradny! Co więcej moja była wina, że dzieci nie dopilnowałem. Zaczęłem więc pracować nad sobą. Dzień w dzień idąc do szkoły, w klasie, w gromadzie ludzi, w każdej okoliczności starałem się wszystko dostrzec, wszystko zobaczyć i wysnuć z tego jakiś wniosek. Łatwo zresztą przekonałem się, że to jest wprost pasjonujące zajęcie. I wcale nie tak trudno nauczyć się dostrzegać, a ileż można dokonać rzeczy, wiedząc, co dokonać należy.

— A wiesz, to ciekawe coś mi opowiedział. Nie myślałem, że można wyrobić w sobie taką zdolność. Ciekaw jestem jeszcze, jakie usługi ta zdolność oddaje w codziennym życiu?

— Kolosalne! szczególnie harcerzowi, który ma być każdej chwili gotów nieść pomoc potrzebującemu. Jesteś w domu i **spozstrzegasz**, że matka ma minę dziwnie strapioną (przyznaj się, ile razy tego nie **spozstrzeżesz?**). Odrobiną troskliwością przyniesiesz jej ulgę, lub wprost znajdziesz sposób zaradzenia przykrości. Na ulicy **spozstrzegasz**, że 8-letni dzieciak ciągnie z najwyższym wysiłkiem wózek węgla pod górę Pomagasz mu. Przy okienku pocztowym **spozstrzegasz**, że stojący przed tobą pan upuszcza na ziemię znaczki pocztowe, które właśnie kupił. Takich przyкладów mógłbym ci mnożyć bez końca. A przyznasz, że od tego jesteś harcerzem, byś widział potrzebujących, a widząc ich, spieszył im z pomocą...

Mam wiele podziwu i szacunku dla
mojego znajomego. T. B.

A drużna doktor — skrobie się po głowie z zakłopotaniem, no i mówi: „widzicie — to może już po pierwszym, a zegar to może skądś wydosłaniemy, zapytam księdza kanonika...”

Ksiądz kanonik Jan Humpold, proboszcz w Kościelisku, jest prezesem Zarządu Gniazda. — Na ten sprzęt to i on nie znajduje skuteczniejszego lekarstwa. Tak się jakoś nie udaje trafić — mimo, że chciałoby się całym sercem.

— Narazie róbcie jak się da...

I drużna Wanda, gospodyni i panna Wanda pielęgniarka zgniewały się wreszcie na to wszystko. No bo cóż — ani tu porządnie strzykawki, ani ciepłomierny, ani termoforu... To niemożliwe, nieprawda!

Każda obmyśla na swój sposób, jakby tu zdobyć filoty, no i jedna podbuntowała drużynę w Kościelisku, żeby się zaczęła pojedynkować, druga z drużnym Kamykiem uradziła, aby wydać „cegiełki”

— Może się, przecież, to jakoś ułożyć!

„Gniazdo Tatrzańskie“.

starczył szkieletów do leżalni i gazda nam je reperuje, a teraz wspólnie z dh. Wandą, gospodynią, myśli o naszym spręciu, sekretarz — dh. Wójtowicz (leśniczy) obiecał pomyśleć o drzewie na zimę, przysłał nam Zawrata i stałe o nas pamięta, a ks. Jan Mauersberger zawsze powtarza, że choćby z pod ziemi, ale wydobędzie co się tylko da na Gniazdo.

Narazie jednak w kasie pustki, w inwentarzu luki, I. D. H. w Kościelisku, aby pomóc Gniazdu wyzwała 4. i 27. D. H. Warsz. na złote polskie, składając na Gniazdo 5 zł. Ale takich pojedynków musiałyby być wiele, aby zagospodarować Gniazdo. Więc do szlachetnego pojedynku i niechaj nie zabraknie nikogo w szeregu wyzwanych i w szeregu tych, którzy odpowiedzieli.

I drużyna harc im. M. Mościckiej w Kościelisku nawołuje, Gniazdo niecierpliwie śledzi co z tego wyniknie. Czekaemy!

Z albumu Kiełpińskiego.

Włóczęga.

Z domu,
Gdy Giotka-Troska drzemała z Melancholją-córką,
A Wuj-Kłopot szperał czegoś w biurku,
Uciekłam pokryjomu
Nie zostawiając adresu nikomu
J już na pierwszym mojej drogi skrócie
Spotkałam się łwarzą w twarz
Ze Swobodą, Szczęściem.

Zeszłam wnet z drogi utartej
By było najprościej
Według naturalnej karty
Trafić do Radości.

Zamieszkałam w lesie
Nad tonią jeziora,
Utopiłam tam swoje pochmurne „wczoraj”
A dzisiaj złociste
Na nieboskłonie
Słońce ogniście
Płonie.

Od Kłopotu i Troski pogoni
Las mnie bezpiecznie zasłonił;
W zwierciadle wody niebo i brzeg się odbija
Szepcą modlitwę siłowia, czar rozsiewa lilja,
A każdy promień słońca
Radości jest gońcem.

Jest mi dobrze, coraz lepiej —
W samą radość się zmieniam
J zbywszy się ostatniego cienia
Na białych kartkach obłoków
Myśli swoje zapisuję Bogu.

Słonecznik.

Nowe wydawnictwa.

= Dla harcerzy-żeglarzy! Nakładem Głównej Księgarni Wojskowej ukazały się w druku książki: „Jachtowa praktyka morska” Kuczyńskiego J. Książka ta dzieli się na dwie części I. Opis jachtu i II. Prowadzenie jachtu. Cena 7 zł 50 groszy. — „Roboty linowo-żaglowe na stopień żeglarza” Kuczyńskiego J. Broszura ta jest niezbędną dla każdego harcerza-żeglarza. Cena 65 gr. — „Wioślarz — podręcznik na stopień wiosłarza”. Jestto oficjalne wydawnictwo Kierownictwa Drużyn Żeglarskich G. K. H. Cena 2,90 zł.

= Nakładem Sokolstwa Polskiego w Ameryce wyszedł podręcznik harcerskiej młodzieży sokolej St. Wasilewskiego p. t. „Sokole Harce”, zawierający wszystkie przepisy, które obowiązują młodzież sokolą, ujętą w drużyny harcerskie, oraz podający najważniejsze wiadomości, wymagane przy poszczególnych próbach. Historię ruchu sokolo-harcerskiego w Ameryce zawiera Broszura St. Osady p. t. „Drużyny Sokolo-Harcerskie”.

= „W kręgu Wodzów”, Organ Głównej Kwatery Harcerzy, Nr. 1 — ukazał się już — jako wydawnictwo „Na Tropie”. Pismo to przeznaczone jest dla drużynowych i wodzów gromad zachowych. Nr. 1 „W kręgu Wodzów” zamieszcza gawędę Przewodniczącego Z. H. P. dr. Grażyńskiego, gawędę Naczelnika G. K. H., szereg artykułów z cyklu „O czem wiedzą drużynowi”, dwustronicowy dział zachowy itp. Zawiera on również dział „Zastępowy przy pracy”, którego przeznaczenie określa jasno sam tytuł. „W Kręgu Wodzów” ukazywać się będzie regularnie, jako miesięcznik. Na czele komitetu redakcyjnego stanął druh Wł. Szczygiel.

REDAKTOR MA GŁOS.

Dhna K. W. Poznań — Żabikowo. Ogromnie żałujemy, że miła korespondencja Druhny przysłała już po wydrukowaniu przez nas artykułiku o wyprawie. Trudno nam dwa razy pod rząd pisać o tem samym. Niemniej dziękujemy bardzo serdecznie za feljeton, który zatrzymamy, by z niego skorzystać przy okazji specjalnych numerów wodnych.

Dh. Zbyszek P., Oświęcim; J. R. Ostrów; M. P. Chełmża, dziękujemy serdecznie za fotografie. Przyszły zapóźno, by je wykorzystać w niniejszym numerze, ale umieścimy je w następnych numerach.

Dh. Rudolf K., Stara Wieś. — Prośbę Druha o adresy skierowaliśmy do Wydziału Międzynarodowego G. K.

Dh. Jos. Kumpa, Trzyniec. Dziękujemy bardzo za pismo „Krajem sesti Rek” i interesujące fotografie i przesyłamy nasze najlepsze, braterskie pozdrowienie.

Czao-Ra, Francja. — Cieszymy się zawsze ogromnie z listów Druhny, które nam zawsze tyle przynoszą o życiu naszych harcerzy i harcerek we Francji. Szczerze interesując się Waszą ciężką i odpowiedzialną pracą, za zaszczyt prawdziwy poczytujemy sobie, że pismo nasze uważacie za pomoc w tej pracy. Wszystkim harcerkom i harcerzom we Francji za Waszem pośrednictwem przesyłamy najserdeczniejsze pozdrowienia.

Dhn. Celina D., Kraków. — „Z refleksji powakacyjnych” nadaje się raczej do omówienia na odprawie drużynowych, niż do publikowania na łamach pisma. Spostrzeżenia słuszne i warto niewątpliwie popracować nad zaradzeniem zlemu.

Dh. Jar. Poznań. — Dziękujemy za miły list. Nr. 14. „J. M. Cs” nadszedł przed kilku dniami. Wysyłamy go Wam. Na numery okazowe poświęcamy numery nie starsze, niż z przed kilku miesięcy.

J. 192 IX. Kr. — Przekazujemy do „W Kręgu Wodzów”.

Dh. St. Ok. Kielce. — W żadnym wypadku nie zasługujecie na wyśmianie. Wiersze do druku się narazie jeszcze nie nadają. Treść wiersza musi być dokładnie przemyślana. Trzeba się zastanowić, co w nim chcecie powiedzieć. Porównań trzeba używać umiarkowanie i z sensem. N. p. porównanie lat dziecinnych do „złotych dum” jest niezrozumiałe, podobnie jak n. p. określenie „rajów ziemskich szumy”. Nie można treści naciągać do rymu. Musicie wystrzegać się dalej rymów „czestochońskich”, polegających na identyczności końcówek grammatycznych, n. p.: „dali — fali”, „tchnieniem — wspomnieniem” itp. Wreszcie zwracajcie uwagę na rytm, który też nieco kuleje w Waszych wierszach. — Jednym słowem krytyka ostra, ale taka tylko może Wam dopomóc do pracy nad sobą. Czytajcie dużo wierszy dobrych poetów, uczcie ich się na pamięć, próbujcie pisać na tematy całkiem proste i łatwe — i długo jeszcze nie myślcie o publikowaniu swoich utworów!

Wolne posady dla harcerzy.

Potrzebni są instruktor stolarski i instruktor ogrodnictwa, mogący samodzielnie prowadzić pracę. Wynagrodzenie 80 zł. miesięcznie i całkowite utrzymanie. Zgłoszenia wraz ze świadectwami i referencjami władz harcerskich przesać: Wilno, ul. Wolana, 10. Bolesław Łuczniak, instruktor harcerstwa, Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego

Na Tropie Zuchów.

Dział Wydziału Zuchów Głównej Kwatery Harcerek.

Z życia morskiej gromady.

Na podstawie materiałów nadesłanych przez Wydział Zuchów Chorągwi Krakowskiej.

W końcu czerwca powstała na terenie Sanatorium Wojskowego w Kościeleisku Gromada Morska (teren doświadczeń obozu-kursu drużynowych zuchów Chorągwi Krakowskiej).

Zainteresowanie się dziećmi przygotowaniem do Święta Morza zdecydowało o charakterze pracy i o godle gromady.

Plan pracy podzielono na trzy okresy: zdobywanie stopnia chłopca okrętowego, marynarza i starszego marynarza.

Zuchy przeszły próbę Chłopca Okrętowego, która zawierała następujące punkty: karność, usłuzność, czystość (ciała, ubrań, mieszkania), bystrość, szybkość.

Dażąc na pokład (miejsce zbiórki), musiały zuchy przekradać się przez strażę portową. Ćwiczyły się w milczeniu i sposztrzegawczości, tropiąc za tajemniczymi znakami do skarbu.

W domu starały się być uslužne, na uczyły się samodzielnie czyścić obuwie, sprzątać.

Starały się wyrobić siłę (gry: przeciąganie liny, przerywanie węża).

Bawiły się w przenoszenie depeszy, w korsarzy.

Brały udział w Święcie Morza, sporządzając sobie godło gromady — okręt.

Dużo inicjatywy własnej miała gromadka, składająca się ze starszych dzieci.

Oto kilka momentów z życia Morskiej Gromady.

Wkupywanie się do gromady.

Wkupywanie się do gromady zajęło wszystkie dzieci.

Chodziło o to, że marynarz musi mieć dobry wzrok i słuch, aby rozpoznawał sygnały, zdaleka mógł dojrzeć łódź, inne okręty itp., musi też znać morze. Zuchy chcące wejść do gromady Morskiej musiały poddać się kolejno trzem próbom:

1. Usiadły po turecku i zamknęły oczy (moment zaufania do dzieci). Miały odróżnić i wskazać kierunek, skąd usłyszą głos syreny okrętowej. Próba się powiodła.

2. Należało znaleźć aparat do sygnalizacji świetlnej wśród tonącego okrętu. Zuchy na dany znak zbiegły z werandy i rozpoczęły poszukiwania. Te, co znalazły, zawiadamiły o tem prowadzącą. Jeden z ostatnich zapomniał się i pokazał miejsce, gdzie ukryte było lustro.

3. Każdy zuch miał powiedzieć coś o morzu. Niektóre mówiły wiele. Haneczka była nad morzem, jej ojciec należał do załogi łodzi podwodnej.

Innym trzeba było pomagać pytaniami. Zainteresowanie duże.

Próba się udała. Powiedziano zuchom, że wszystkie się wkupiły i zostały przyjęte.

Jak powstał projekt konkursu o pierwszeństwo załóg.

Zbiórka odbyła się na polanie. Obecne prawie wszystkie dzieci.

Na dany sygnał gromada ustawiła się w kotwicę. Przeczytano nazwiska zu-

chów przydzielonych do dwóch załóg i obie miały szybko wybrać bosmana i nazwę załogi.

Starsza załoga nazwała się załogą kontorpedowca „Wichru“, młodsza — załogą „Jaskółki“.

Następnie bosmani spisali nazwiska i godła członków załóg.

Na sygnał ustawiono się w morskim szyku. Załogi miały zapowiedziane, że na dwukrotny sygnał syreny ustawiają się załogami.

Zrobiono próbę raportu załóg. Żadna nie chciała być „drugą“, więc zapowiedziano konkurs na pierwszeństwo załóg.

Pierwszym punktem konkursu było obmyślenie powitania i zawołania. Następne punkty miały być podane później.

Zabawa w morskie imiona.

Zuchy ustawiły się w szeregu. Każdy występował i mówił swe imię: Mars, Foka, Krab, Mewa, Perelka. Był to rodzaj obrzędów.

Potem jeden zuch występował o 20 konków przed szereg, a wskazany przez kapitana wołał: — Powiedz moje morskie imię.

Ćwiczenia choć trudne, poszły dobrze.

Regaty.

Regaty były połączone z uroczystym otwarciem pomostu, który zuchy zbudowały na potoku.

Łódki — także własnej roboty — ścięły się dwójkami i całym zespołem.

Przyznanie stopnia chłopca okrętowego.

„Nastąpiło przypięcie oznak. Kapitan podawał rękę ze słowami: „Bądź dobrym i dzielnym chłopcem okrętowym“. Następnie zuchy nad potokiem przez umacnianie rąk w wodzie i podniesienie przyrzekły jednogłośnie miłość morzu polskiemu i że jako chłopcy okrętowi spełniać będą wszystkie co będzie ich obowiązkiem **Wielki Mag.**”

Zuchy o sobie.

„Śpiewające ptaszka“ z Warszawy nadesłały już w sierpniu wiadomości.

„Jest nam na kolonii bardzo dobrze. W lesie jest rozbity namiot, w którym mieszkają harcerki. Z naszej gałówny wi-

dać góry Świętokrzyskie. Na górze stoi klasztor, w którym przechowują części Krzyża Św. Widzimy także z naszej gałówny górę Chełmowa, na której już byliśmy i która bardzo się nam podobała.

Mamy bardzo często gry w polu, albo w lesie. Bawimy się też w Leśnego Ludka, w Robinsona, chcemy mieć różne sprawności: rysowniczkę, małą praczki, szafarki i porządnickiej.

Robimy też często wycieczki. Byliśmy na górze Świętokrzyskiej i w kopalni rud żelaznej, byliśmy i na górze Chełmowej, gdzie jest dużo modrzewi i bardzo dużo jagód. A do Nowej Słupi chodzimy co niedzielę na Mszę świętą“.

Grzybowe Łudki z Torunia miały wycieczkę wielkim wozem drabiniastym. W leśniczówce czekała na zuchy smaczna „prawdziwa“ kawa. Po podwieczorku były przeróżne gry i zabawy, a nawet krakowiak w strojach.

Wielkie chimury wypłoszyły dzieciarnię z lasu. Wracały zuchy otulone kocami, śpiewając mimo burzy przez całą drogę.

W Toruniu, Warszawie i wielu innych miastach zuchy biorą udział w uroczystościach związanych z rozpoczęciem roku harcerskiego. Jak się to wszystko odbyło, napewno opiszą nam przedziwno, albo narysują.

A teraz spojrzcie, jak wyglądają na defiladzie zuchy z Krakowa.

Piosenka zuchów.

Gdy zuchy tańczą,
Wszystko się śmieje,
Bo ich pogoda
Smutki rozwieje.

Jasne oczęta
Pabrzą tak szczerze,
Że aż do tańca
Ochota bierze.

Gdy na wycieczkę
Zuchy wędrują,
Jakże szczęśliwe
Rzeknie się ozują.

Czują się dzielne,
Ochocze, zdrowe,
Do każdej pracy
Zawsze gotowe.

H. B. i B. J.

Defilada hufca zuchów Krakowskich.

Na harcerskim szlaku.

Obóz „Zdobywców” — drużynowych Śląskich w Niemnie.

POLSKIE DRUŻYNY WE FRANCJI są w pełnym toku pracy nad kształceniem starszyny. I tak tego lata odbyły się dwa kursy dla zastępowych i drużynowych w Bois-le-Roi koło Paryża, liczące łącznie 73 dhen. Obozy prowadzone były przez dhny hm. Pomorską i Wilkównę. Równie liczny był kurs druhów, bo liczył 90 dhów pod wodzą dha Malewskiego. (Czao-Ra.)

WŁASNE OŚRODKI NARCIARSKIE i to już w bieżącym roku zamierza tworzyć męska Chorągiew Śląska.

KONKURS NA PODRECZNIKI HARCERSKIE z zakresu t. zw. techniki harcerskiej, więc terenoznawstwa, obozowania, ratownictwa, tropienia i pionierki, oraz pracy, obejmującej w sposób krótki, ale wyczerpujący całokształt harcerstwa, ogłosiło Harcerskie Biuro Wydawnicze. Bliższe wiadomości mogą zainteresowani otrzymać w Warszawie, ul. Myśliwiecka 3/5.

POLSKA DRUŻYNA HARCEREK Z RICAMARIE urządziła kącik harcerski na wystawie robót ręcznych, zainicjowanej przez p. W. Nawojką. Czegoż nie było na tej wystawie?! I obóz harcerski w miniaturowej, i stół robót ręcznych harcerek, i ozdoby choinkowe, i wycinanki, i mały sklepik, i wreszcie „Na Tropie” pięknie oprawione i podziwiane przez wszystkich. Wystawa wszystkim się podobała, zwiędził ją nawet Ks. Biskup Kubina, a harcerki obok dużej satysfakcji dokonanego czynu uzyskały trochę pieniędzy ze sprzedaży robót. (Czao-Ra.)

CHORĄGIEW POZNAŃSKA męska urządziła w tym roku 180 obozów, w tem szereg nadzwyczaj interesujących, jak wędrownie po Podolu i Huculszczyźnie, oraz wybrzeżu morskiem, obozy na terenie K. O. P. i wiele innych.

ZASTĘP KAJAKOWY utworzyły starsze dziewczęta z I. krakowskiej drużyny harcerek. Zastęp ten ma już za sobą piękną wędrowkę wodną letnią i gdyby nie zimna tegoroczna jesień, napewno wyruszyłby na nowe, szczęśliwe łowy. (Wobo — Wódz.)

ZASTĘP STARSZO-HARCERSKI ŁAZIKÓW Z IX KRAKOWSKIEJ, aczkolwiek w tym roku pomniejsza się wybitnie, bo część dhów idzie do wojska, zamierza nadal utrzymywać z sobą kontakt przez korespondencje.

14.000 HARCERZO-DNI WIECEJ, niż roku ubiegłego wykazuje akcja letnia Śląskich Chorągwi. Jeśli weźmie się pod uwagę kryzys — jest to sukces nielada.

DOM rozpoczęli budować harcerze z Pszczyny. Praca idzie szybko, tak, że druh Żmuda, stojący na czele tej budowy jeszcze tego roku spodziewa się wprowadzić harcerzy pszczyńskich do własnej siedziby. 1200 zł zarabiają harcerze na robociznie, gdyż stawiają dom własnymi siłami.

W SPRAWIE PROGRAMU DRUŻYN WODNYCH na rok 1933/34 odbył przed paru dniami dłuższą konferencję z Dhem Przewodniczącym dh. Bublewski. Prace najbliższe będą się koncentrowały koło budowy dalszych przystani, nabycie przez większość Chorągwi jachtów, uzyskanie na wybrzeżu morskiem stałej bazy w postaci ośrodka żeglarskiego, kształcącego latem instruktorów, a w zimie użytecznego jako miejsce remontu, konserwacji i przechowywania taboru Wreszcie wysiłki będą skierowane w sprawie otrzymania w Gdyni kilkudziesięciu metrów kwadratowych wybrzeża, aby móc przycumować „Rybitwę”, „Carmen”, żaglówki i łodzi harc.

MAPA POLSKI, znana z popisu w Gödölö, była pokazana na wielkim popisie drużyn warszawskich z okazji „Dnia Harcerza”, który się odbył 17 września. Wzięło w nim udział około 5000 młodzieży. Świątną gawędę przy ognisku wygłosił Druh Naczelnik Olbromski.

I. KRESOWA DRUŻYNA W WOŁOZYMI gościła w lipcu na swoim terenie drużynę „Zawiszy Czarnej” z Gniezna. Potoczywszy się z dwoma zastępami tamtejszych harcerzy, prowadzili oni piękną i owocną pracę społeczną.

Z OSTROWA WIELKOPOLSKIEGO rozjechali się tego lata harcerze na wszystkie strony świata: i tak część pojechała na Kresy Wschodnie, na Wileńszczyznę, część na zachód, nad granicę niemiecką, część nad morze, inni na Podkarpacie. Ogółem urządzono 5 obozów stałych, jeden wędrowny, a kilku harcerzy bawiło na kursach. Efektami tej wspaniałej akcji letniej są liczne stopnie harcerskie (10 młodzików, 40 wywiadowców, 20 ćwików) oraz 150 sprawności. (Wielki Waż.)

OBÓZ — TO CUDOWNY WYNALEZEK! — pisze dh. Zbyszek Pleszyński z IV. drużyny huca Oświęcimskiego. Drużyna jego obozowała w Porzeczcu, koło Druskienik, odbywając piękne ćwiczenia w prześlicznym lesie sosnowym i na malowniczym jeziorze.

O WYCHOWANIE GOSPODARCZE W HARCERSTWIE. Niedawno odbyła się konferencja Centralnego Towarzystwa Popierania Wytwórczości Krajowej, oraz Z. H. P. poświęcone omówieniu programu współpracy, której wynikiem było postanowienie 1) opracowanie programu gospodarczego, jako dodatku do programów harcerskich, uzupełnienie dotychczasowych sprawności gospodarczych — nową: „pionier przemysłu”, 2) opracowanie programów drużyn, korelujących z programami szkolnymi.

WAŻNE DLA SKLEPIKÓW HARCERSKICH! Ukazały się piękne zeszyty harcerskie, posiadające artystyczną okładkę malarza Zaruby, które sprzedają wszystkie składy harcerskie. Dochód ze sprzedaży przeznaczony jest na cele organizacyjne.

PAN WOJEWODA KIRTIKLIS bawił wśród harcerzy chojnickich na obozie huca w Łukomiu, biorąc udział w uroczystym ognisku. Na obozie tym było 149 harcerzy, oraz 51 zuchów z pobliskiej kolonii.

PRACE NAD KSZTAŁCENIEM STARSZYNY Chorągwi Poznańskiej zostały skoncentrowane w woj. Lwowskiem, miejscowości Baligród. O wyborze miejsca w odległości przeszło 700 km od Poznania, zdecydowała chęć poznania okolic kresowych, nadzwyczajna taniocność produktów spożywczych i materiału drzewnego. P. Starosta leski dr. Gąsiorowski zapisał w księdze pamiątkowej, że „pragnie gorąco, by cały powiat leski zaroził się od takich zespołów instruktorów”. Program kursów był różny: i tak był kurs zuchowy, kurs techniki obozownictwa i pionierki, kurs drużynowych, wreszcie instruktorski i nauczycielski.

DRUŻYNA HARCERSKA W SKOCZOWIE, założona tam przed rokiem, rozwija się nader pomyślnie, biorąc żywy udział w życiu społecznym miasteczka. Z okazji rocznicy odsieczy wiedeńskiej odbyło się uroczyste ognisko z okolicznościową gawędą dha drużynowego Tendery, oraz przyrzeczeniem harcerskiem.

IV. DRUŻYNA HARCERZY Z ZAMOŚCIA urządziła tego lata obóz stały w Hamroni koło Józefowa Biłgorajskiego. Uczestników było 32, wszyscy wspominają mile sąsiedztwo XV drużyny harcerek warszawskich. (Esteka.)

WŁASNY WAGON mieli harcerze 24 drużyny pomorskiej na przeciąg trwania swego obozu wędrownego.

„Nagroda śledzia”, którą Harcerstwo otrzymało za największą ilość kilometrów, przepłyniętych na kajakach w ubiegłym sezonie letnim.

V. DRUŻ. ŻEGLARSKA W PSZCZYNI zorganizowała piękną wyprawę 20-dniową „z wody na wodę”. Wyprawa obejmowała szlaki: Pszczyna — Częstochowa (koleją), Częstochowa — Konin (Warta), Konin — kanał Morzysławski, jezioro Patnowskie, Wąsoskie, Slesińskie, Gopło, Noteć, kanał Bydgoski, Bydgoszcz — Gdańsk (Wisłą), Gdańsk — Gdynia (morzem). Całość wyprawy, doskonale zorganizowanej przez dha Leśniewskiego pozostawiła niezatarte wspomnienie.

200 fotografii z Jamboree

posiada w swych zbiorach „Na Tropie”.

Wobec licznych próśb, zdecydowaliśmy się fotografie nasze udostępnić szerokim rzeszom harcerskim. Poniżej wyszczególniamy zdjęcia, które szczególnie polecamy:

I. Format 9×12 (papier do wyboru — pocztówka, cienki lśniący, lub matowy). **Cena 35 gr. za odbitkę.**

- Nr. 95. Baden Powell na koniu.
96. Baden Powell z postem Łepkowskim.
101. Przewodniczący Z. H. P. i Naczelnik G. K. H. po przeglądzie drużyn.
103. Drużyna reprezentacyjna na dziedzińcu poselstwa polskiego w Budapeszcie.
104. Konferencja słowiańska w obozie polskim.
105. Dtto.
106. Sztandary polskie w ukłonie.
107. Sztandary węgierskie w ukłonie.
108. Msza św. na arenie.
110. Tłumy na Mszy.
112. Żywa mapa Polski na arenie.
114. Owacja na cześć Baden Powella.
116. Wejście do polskiego obozu.
117. Ołtarz w obozie polskim.
118. Msza polowa w obozie polskim.
119. Przed gazetką obozową.
120. Przed frontem wyprawy kolarskiej.
121. Bracia — skauci.
122. Grupa harcerzy przy lekturze „Jamb. Magyar Cs”.
123. Mycie pod kranami.
125. Ślżacy w strojach górniczych.
126. Krakowiak.
127. Kaszubi tańczą.
129. Konferencja zuchowa.
130. Konferencja prasowa w obozie polskim.
136. Bramka obozu węg. w kształcie kapelusza.
139. Namioty pod brzożami.
140. Golibroda obozowy przy pracy.
144. Wieża Rybacka w Budapeszcie.
146. Parlament.
147. Składanie wieńca pod pomnikiem Kossutha.
148. Grupa harcerzy (z dhem Mareszem) pod parlamentem.
153. Komenda Wyprawy.
154. Napychanie sienników.
159. Indjanie przed pokazem.
160. Irlandczycy z kobzami.
164. Druh Przewodniczący, dr. M. Grażyński.
165. Trybuna na arenie w świetle wieczornem.
167. Horthy i Baden Powell odbierają defiladę.

II. Format 6×6 (Papier do wyboru jak wyżej). **Cena 25 groszy za odbitkę.**

Nr. 2. Flaga polska na tle chmur.

3. Flaga węgierska.
4. Węgierskie sztandary.
11. Podwieczorek w obozie polskim.
12. Dtto.
13. Fotografowie oczekują przybycia B. P.
14. Skaut węg. wypuszcza pęk baloników.
16. Żywa mapa Polski na arenie.
17. B. P. przy podwieczorku w obozie polskim.
20. Tłumy na trybunach.
21. Horthy odbiera defiladę.
22. Węgrzy defilują.
23. Nakręca się film.
24. Marynarz węgierski przy lekturze.
25. Skauci niemieccy z Gdańska.
26. Węgier — Polak dwa bratanki.
29. Skaut japoński.
30. Skaut hinduski.
35. Na hamakach z worków.
36. Bramka w obozie węgierskim.
38. Wnętrze namiotu egipskiego.
39. Brzożowa bramka z bocianem.
40. Szyby w obozie śląskim.
42. Tłumy przed świetlicą śląską.
43. Brzożowa bramka węgierska.
45. Bramka obozu telegrafistów.
48. Pełne wiadro wody na plecach!
49. Drukarnia w obozie polskim.
50. Przed tablicą przelotu kpt. Skarżyńskiego.
51. Litwin obok kapliczki.
54. Druh Przewodniczący wita się z Reg. Horthym.
55. Wycieczka K. P. H-ów.
57. Szybowce na lorach.
59. W kajaku przy wieczornem świetle.
61, 63, 65 i 177. Na kajakach.
72. Druh Przewodniczący nad morzem.
85. Grupa „W wycieczce po Słowaczczyźnie” przy aucie „Na Tropie”.
91. Zamki Orawskie.
175. Transport plecaków.

Zdjęcia formatu 6×6 mogą być powiększone. Powiększenie do formatu 9×9 kosztuje 45 gr.

Aby otrzymać wymienione wyżej fotografie trzeba:

1. Wyszczególnić na pocztówce swój adres, oraz uważnie przepisać numery fotografii, które chcesz otrzymać. Pocztówkę prześlij na adres: „Na Tropie”, Katowice, ul. Szafranka.

2. Równocześnie z przesłaniem pocztówki przekazać na konto PKO. „Na Tropie”, Katowice, nr. 305.330, kwotę należną za fotografie plus 30 gr. na przesyłkę pocztową.

„Książka Wodza Zuchów”

Aleksandra Kamińskiego — obejmuje 364 strony druku i 100 ilustracji. Zawiera ona wskazówki jak organizować i prowadzić zuchów - chłopców. 200 ćwiczeń orjentacji, 150 ćwiczeń turniejowych, 50 gier zimowych, 50 robót Majstra Klepki. Regulaminy. Gawędy. Kolonje. — **Cena książki 6 zł.**

Prenumerata „Na Tropie”: z przesyłką pocztową rocznie 6 zł., półrocznie 3 zł., kwartalnie 1,80 zł., miesięcznie 80 groszy. Cena numeru 40 groszy. Należność za prenumeratę należy uiszczać z góry. W braku pisemnego odwołania prenumerata obowiązuje nadal. W sprawie ogłoszeń należy zwracać się do Administracji. Adres Redakcji i Administracji: Katowice, ul. Szafranka „Domek Harcerski”. Konto w PKO. Katowice Nr. 305.330.

W skład Kom. Red. wchodzi: O. Grzbielowa, M. Kannówna, M. Kapiszewska, Z. Tworkowska, J. Wierzbiańska, W. Bublewski, J. Grzbiela, H. Kapiszewski, St. Kapiszewski, M. Wierzbiański, — „Na Tropie Zuchów” redagują: dział żeński J. Zwolakowska, dział męski A. Kamiński. Fot. w tytule — inż. Z. Trylski.

Wydawca: Zarząd Oddziału Śląskiego Związku Harcerstwa Polskiego. Redaktor odpow.: Henryk Kapiszewski.
Odbito w Drukarni Śląskiej Sp. z o. o. Katowice, narożnik ul. Batorego 2 i ul. Kościuszki nr. 15.

Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem.